

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Ab Alexandro VII. Ad Clementem X.

Luxemburgi, MDCCXLII.

LV. Bulla, sive Literæ decretales Canonizationis Sancti Thomæ de
Villanova Archiepiscopi Valentini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74833)

dinationibus Apostolicis, necnon quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & Literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permanentibus, ad præmissorum effectum, specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. P. A. 4. die 15. Nov.

Dat. Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Anulo Piscatoris die 15. Nov. 1658. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

L V.

Bulla, sive Literæ decretales Canonizationis Sancti Thomæ de Villanova Archiepiscopi Valentini.

Beatorum numero eundem D. Thomam adscripserat Paulus V. Const. 118. In supremo, & festi solemnitate cum officio, pro universo Ordine Eremit. S. Augustini, ubique terrarum extendit Greg. XV. Const. 5. Aliàs.

ALEXANDER EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Sanctissimum Regem, & Prophetam cum Dei Spiritu plenus omnia creaturarum rerum genera ad Creatorem suum laudandum dulcissimis Psalmis invitat, hominum præcipue causa id facere haud obscure cognoscitur: Etenim Angelicæ mentes, quas primò vocat animantia item cuncta, atque inanima, quæ deinceps appellat, nihil admodum ejusmodi sive jussa, sive incitamento indigebant; quippè illæ beatitudinis suæ necessitate ter sanctum hymnum incessabili voce proclamant; ista verò suo modo auctorem suum, dum silent, laudant, aliisque, divinitatem Opificis contemplantibus, laudandum præbent. Igitur fideles propheticis vocibus potissimum excitantur, quibus maximè dicitur LAUDATE DOMINUM IN SANCTIS EJUS; honorantes videlicet Viros sanctos factos amicos Dei: glorificantes in terris, quos ille gloria, & honore coronavit in cælis: domesticos Dei vestris in difficultatibus suppliciter advocantes: denique Dominum agnoscetes, & colentes in servis ejus. Atque hoc ipsum Catholica Ecclesia, Spiritu Sancto docente, præclare intelligit, dum filius suis quotidie ferè Sancti alicujus memoriam divino officio, ac precibus recolendam offert, celebrandamque, & dum temporis intervallis nonnullos egregie sanctitatis, & miraculorum luce inter alios veluti sidera coruscantes, divino instinctu, Apostolica Pontificali auctoritate Sanctorum adscribit numero, populisque fidelibus venerandos proponit: nimirum ut ea ratione Omnipotentis Dei laus, & gloria magis, magisque increbescat, ejusdemque bonitati, ac benignitati simul agantur gratiæ, qui dedit virtutem, & potestatem talem hominibus. Quod verò idem Deus in hæc tempora, quibus ineffabili providentia, nullis nostris meritis, Ecclesiæ suæ præesse Nos voluit, reservavit, ut sanctissimus, sibi que maximè dilectus Sacerdos Thomas de Villanova eo titulo, atque honore decoraretur, Nobisque hanc mentem inspiraverit: sedulo felicitatem in Domino gratulamur, quod novum, ac salutare sanctitatis exemplum intueri propius, novumque apud Dei misericordiam interpretem, & intercessorem præsentibus, in periculis, ac necessitatibus invocare præcipue possit, ejusque precibus pacem, & tranquillitatem in diebus suis, placato Domino, sperare. Seorsum autem Nostro nomine, pro eo, ac debemus, immortales gratias humil-

limè habemus, atque agimus eidem divinæ benignitati. Jam verò ut Thomæ sanctitas testimonio etiam Nostro innotescat.

§. 1. Vir iste sanctissimus ortum habuit in Castro Fontisplani Toletanæ Diocesis anno à salute Orbis reparata 1488. ex honestis, & Catholicis parentibus Alphonso Thoma Garcia de Villanova ejusdem Diocesis Oppido, & Lucia Martinez Castellana aded charitati deditis, ut nunquam ab se vacuo sinu egenum abire permiserint.

§. 2. Ac veluti ingenito quodam pietatis, & misericordiæ sensu ex matris alvo secum delato, & sub ejusmodi parentibus educatus, antea visus est, se Deo dicere, quam Deum posset per ætatem cognoscere. Nunquam negavit pauperibus Christi, quod peterent, & oculos viduæ expectare non fecit, nec buccellas suas solus comedit, sed comedit pupillus ex ea, nam jentacula ad gymnasium proficiscenti dari solita esurientibus partiebatur, ac pauperum nuditatem commiseratus sæpè domum repetebat sago, thorace, pileo, caligis, & pallio denudatus, Matrem quandoque enixè precatus, ut pauperi supervenienti consuetæ, ac quotidianæ elemosynarum distributioni paratum sibi prandium adjiceret, spondens ea die, se minimè comesturum: quo obtento, & innocenti jejunio satur, mentem divina esurientem celestibus dapibus recreabat. Et exindè ad Xenodochium reficiendis languentibus ova recens edita deferebat; usque aded à teneris unguiculis in egenos effusus, ut pullos ipsos gallinæ sublatos, Christi Domini pauperulis distribueret: ac messoribus aliquando præfectus, egenis spicas colligentibus, non illorum solum, sed proprium, ac sibi destinatum cibum partiretur; semper tamen parentum imperio æquè subditus, quantum charitas in Deum laudabiliter suaderet, ab eorum mandatis non declinabat.

§. 3. Optavit enim, & datus est ei sensus, invocavit, & venit in eum spiritus sapientiæ, quo agente, Patrem luminum, & domi, & in templis assidue precabatur, & concupiscentiam carnis robusto, atque integro sanctitatis rigore calcavit, castigans corpusculum suum, & in servitute redigens, cilicio, & flagellis domans; quibus ab eo per oblivionem in cubili quandoque relictis, & à matre non sine admiratione repertis, evidentem patuit in eo à tritura fementem, à vindemia palmitem à pomis radicem præveniri. Quàm sanè in se ipsum privatam, & tacitam severitatem pari etiam modestia condiebat; aded enim modestus fuit, ut nunquam è terra oculos levare consueverit, adedque castus, & pudicus, ut ad extremum usque spiritum virgo permanserit, neque unquam ex ejus ore verbum prodierit, quod puritatem pectoris non redoleret.

§. 4. Intelligens autem fore, ut ii qui docti fuerint, quasi splendor firmamenti, & qui ad justitiam erudiunt multos quasi stellæ in perpetuas æternitates fulgeant; Compluti in Collegio S. Ildephonsi in disciplinis, & facultatibus, omnique virtutum genere doctores ipsos facile superavit. Logicas subindè, & Theologicas quaestiones explanavit. Jam verò satis in Christiana palestra edoctus, ac Evangelici memor effati, qui non renunciat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus, auditio parentis obitu se Cathedræ ornamento, & commodis abdicavit, ac integrum patrimonium virginibus alendis addixit: quo illis erectum fuit Xenodochium in Oppido Villanovæ, adhuc Hospitale Archiepiscopi nuncupatum.

§. 5. Interim inclinauit aurem suam, ut audiret loquentem in se Dominum, & dicentem, obliviscere populum tuum, & Domum Patris tui. Undè cum annum septimum, & vigesimum ageret,

Patria, & parentes.

Misericordiam in pauperes exercet.

Carnis mortificatio, modestia, & puritas virginialis.

Doctor extimius patrimonium in virginibus alendis impendit.

Ordinem Eremit. S. August. reform.

di.

ne sæcularium strepitu curarum à perfecta cum Deo unione distraheretur, duxit eum Dominus in solitudinem, & ibi loqueretur ad cor ejus, ibique Ordini Eremitarum S. Augustini in Salamantino Conventu nomen dedit die 24. Novembris 1516. ac peractis per annum mira austeritate vitæ Religionis rudimentis, recurrente mox eadem die 24. Novembris ibidem solemnem professionem emisit, & æmulatus charitata meliora, eam brevi religiosæ perfectionis meram attingit, ut vix biennio elapso ejusdem Conventus sit Prior renunciatus: inde verò Prioris Conventus S. Augustini Burgenfis, Visitatoris Provinciarum Castellæ, & Beticæ, Provincialis Definitoris ejusdem Provinciæ Castellæ, & Prioris Conventus Vallisoletani munia iis vitæ, ac morum exemplis obivit, eoque zelo labefactam regularis disciplinæ integritatem restituit, ut numero Reformatorem Ordinis adscribi promeruerit.

§. 6. Inter hæc volente Altissimo rigare Montes de Superioribus suis, justus est talentum sibi à Domino creditum non abscondere in terra, sed ut sapientissimus dispensator in communem utilitatem convertere: In prædicto igitur celebri Salamantino Conventu ex obedientia Magistrum sententiarum, & Religiosis sui Ordinis, & extræ advenientibus exposuit, S. Thomæ doctrinam secutus; ad quod & nominis similitudo, & Religionis consuetudo eum hortabantur: eoque doctore, tantus fuit discipulorum profectus, ut cum sanctum bellum principibus, & potestatibus tenebrarum indicere decrevissent, eos dignos inveniret, quos ad expugnandas Mexicanas Infidelitatis arces, dum ipse postea Provincialis officio fungeretur ad Apostolicam formam planè conformatos, ut Angelos veloces ad gentem Christianæ Religionis penitus ignaram transmitteret; eos accendens proposito gaudio, aut futuræ illarum à Deo averfarum mentium conversionis, aut proprii pro Christo effusi sanguinis laureæ consequendæ, quorum primum non sine magno Christianæ Reipublicæ emolumento clementissimus Dominus felicissimo eventu per illos comprobare dignatus est.

§. 7. Dum in istis versatur, Spiritus Domini super eum pauperibus evangelizare misit eum, nam è Cathedra ad Suggestum ex obedientia translatus, visus est populis tuba vitæ, & vox calorum, ac proinde vas electionis, ut portaret nomen Jesu coram Regibus, & Principibus. Propterea Carolus V. Imperator eum sibi à concionibus singulariter elegit; cujus Apostolicus spiritus omnibus omnia factus, sapientibus, & insipientibus verbi divini pabulum erogavit, ita ut una omnium voce Spiritus sancti organum proclamaretur.

§. 8. His permoti idem Carolus V. & Philippus II. Hispaniarum Rex Catholicus labefactam Valentiniæ Ecclesiæ ex diuturna viduitate disciplinam, Thoma tantum Præsulis ad eam proposito restitui posse piè crediderunt. Verum, ne, ut antea Granatensis Ecclesiæ infulus recusaverat, eò quod elegisset abjectus esse in Domo Dei sui, etiam Valentiniæ curam suscipere abnueret, ubi Imperatoris, ac Regis voluntatem non satis urgere competentum fuit, iisdem petentibus à suo Superiore adactus, cellam cum lachrymis deferens, Valentiam sese contulit, & in Conventu S. Mariæ de Succursu Ordinis S. Augustini equo descendens, fastu solemnem ingressus virato pedes cum socio simplicis Religiosi habitu indutus ad Cathedralam perrexit; atque hæc humilitatis fundamenta jecit, ut Ecclesiastici Præsulis culmen quo profundius stabiliret, eò solidius, & sublimius evehret.

§. 9. In hoc Cathedralæ fastigio bonus iste Pastor animam suam posuit pro ovibus suis, & licet gla-

dus persecutoris eum non abstulerit, martyrii tamen palmam non amisit: Ecclesiasticam enim disciplinam, & Laicorum mores coacta Synodo Provinciali multis affectus injuriis instauravit: Mox ad ovium suarem salutem promovendam conversus, plurimos ad vitæ semitam æquè prudentis, ac ignitæ charitatis vi exhorrando, jejunando, orando proprium etiam sanguinem iteratis flagellationibus fundendo revocavit, ut verè dicere posset; die noctuque astu urgebat, & gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis.

§. 10. Et quamvis suaviter animos ad honestatem sectandam allicere studuisset, fortiter tamen finem attingere non prætermisit: Nam & invictum animum in tuendis Ecclesiæ juribus, & Ecclesiastica restituenta, & conservanda auctoritate ostendit, illis verbis usus, se gloriosam magis mortem, quàm odibilem vitam amplecti, nec supplicia pro Ecclesiastica immunitate ex debito Pastoralis officii in libertatem vindicanda timere, aut fugere; Quod ex animo dictum ostendit cum Regio Ministro minitanti rerum temporalium expoliationem, imperterrita mente respondit; Tunc magis locuples ero, cum temporali subsidio liber ad cellam latus remigrabo, ubi Divum Augustinum parentem meum inveniam, à quo non nisi invitus, & lachrymans discessi. Delinquentes debitam pœnam subire censuris cogit Ecclesiasticis eximia charitate exastuans, & se pro suis holocaustum offerens, quos obsecrando, & arguendo corrigere non posset; iisdem enim adstantibus se usque ad sanguinem flagellando, semetque cum lachrymis increpando, cujus peccatis fieri dicebat si non respicerent, sic compungebatur, ut eos ad penitentiam, & meliorem frugem redigeret.

§. 11. Ita tamen mira benignitate, charitatis excellentia, prudentiæ suavitate plures tum ex Clero, tum ex populo in viam timoris Domini reduxit, ut ibi malo suorum familiarium exemplo, ne alii infici possent vereretur; egregius puritatis amator, neque ad horam ullum impudicitia sedatum domi sua detinuerit; quin, & ipsum fratris filium lasciviæ culpa notatum domo expulit, & patriam repetere sine mora cogit.

§. 12. Quapropter sic in labore, & ærumnis, in vigiliis, & jejuniis arguens, obsecrans, increpans in omni patientia, & doctrina omnibus omnia factus est, ut omnes lucrifaceret, & alter veluti Paulus, divinus intellectus, & divini amoris cereus nuncuparetur: adeoque Dei amore flagrabat ut passim dicere soleret, sibi propemodum tolerabilius videri, se in Infernum dimitti, quàm non diligere Deum, & præ ignibus, & tormentis illud unum expavescere, quod qui cruciantur in Inferno, Deum odierunt.

§. 13. Et ecce data est ei pax fœderis Domini, & fuit illi pactum Sacerdotii sempiterni, quia zelatus est pro Deo suo, & expiavit scelus filiarum Israel; & quia misericordiam habuit, erudit quasi Pastor gregem suum, Christo Domino dilectus, & obtemperans pavit agnos, pavitque oves ipsius. Ad eum enim fuit in pauperes liberalis, & parcus erga seipsum, ut quoegenis, quorum se parentem gerebat, largius subveniret laceras indueret vestes, quas propriis manibus farciebat, unicum pileum proprio usui domi asservaret, cubiculum floreis vestibus incolet, super farmentis in terra quiesceret, sæpè pauperes convivas ex eadem patina cibum sumere permetteret; ipse verò admodum parce comederet, ut senio, & infirmitate confectus unico, eoque modico ferculo mensam instrui permiserit, & Oeconomus secus cum precibus suadenti sæpius responderit, Iniquum esse, ut servus pinguiori cibo, quàm Domini sui pauperes velceretur; lintea è proprio cubili desumens, & indu-

corum mores
instaurat.

Ecclesiasti-
cæ libertatis
propugna-
tor.

Puritatis
amator impu-
dices detesta-
tur.

Totus in Dei
& proximi
caritate fla-
grabat.

In pauperes
liberatis, er-
ga se ipsum
parcus.

In Salamanticensi Conventu discipulos instruxit.

Divinum Verbum discipulat.

Granatensem Ecclesiam recusat, Valentiniam ex orecepto suscipit.

Ecclesiasticam disciplinam, & lai-

fis se ipsum extens, ea pauperibus largiebatur, ratus ea, quæ pauperum erant, citra injuriam illis denegari non posse, in quo Sui Sanctissimi Patriarchæ Augustini perfectus extitit imitator & filius, quod nil suum æstimavit, imò totum reputavit commune cum fratribus: unde & S. Gregorii Magi vestigia secutus, Catalogum pauperum omnium penès se retinebat, ut singulis pro egestate consulere posset. Præterea puellis egenis dotem pro conditione suppeditabat. Cumque Mauri prædati essent Oppidum Collera suæ Diocesis, & plurimos incolas captivos duxissent, ingentem aureorum vim in illis è jugo servitutis redimendis liberaliter profudit. Cumque experientia didicisset pauperes fœminas natorum in publica via projectorum vitam negligere, ad se pueros afferri curavit, & grandem pecuniæ summam in iis alendis, & educandis impendit.

Tria erexit Collegia. I

§. 14. Tria erexit Collegia, quæ pinguibus dotavit preventibus; Primum Valentia, alterum Complati, tertium Oriolæ; à quibus viri tum probitate, tum doctrinæ præstantes plurimi prodire.

Deus triticum multiplicavit horreo.

§. 15. Insignem hanc viri secundum cor suum pietatem ille idem piissimus Dominus, qui & facit mirabilia magna solus, & est mirabilis in Sanctis suis, singularibus testimoniis divinæ suæ dexteræ præter consuetum causarum secundarum ordinem operantis, acceptissimam sibi esse confirmavit; Ad sublevandam enim miserabilis fœminæ familiam factum est, ut Subcustos frumenti Archiepiscopalis ab eo miteretur ad hortum, quod paulò ante vacuum penitus reliquerat, quo cum pervenisset, è januæ rimis grana exuberantia cum Subœconomo, & aliis conspicatus est, & dum januam aperire student, magna vi frumenti compressam vix totis viribus impellentes referare potuerunt; quamobrem stupore percussi magnis vocibus inclamant; miraculum. Tamque Thomas eò accurrens, cunctis silentium præcipiens, mulieri triticum elargitus, vescere, ait, & Omnipotenti gratias age, qui tibi illud paravit.

Paralyticum sanat.

§. 16. Ad hæc conscius, se missum, ut mederetur contritis corde, producto super pauperem quemdam Cæsaraugustanum quadraginta jam annis paralyti laborantem, & fulcimentis insistentem signo Sanctissimæ Crucis dicens, confide, & dic gratias Deo, qui dignatus est tibi salutem impartiri, consolidavit bases, & plantas ejus, ita ut paralyticus se erigeret, undique validus, rejectisque fulcimentis ad pedes ejus procumberet, cui Sanctus Archiepiscopus silentium indixit, ac Deo gratus, ut esset, & pro se preces funderet, hortatus est.

Quamplurimos ad poenitentiam revocavit, & mira de Divinæ Trinitatis mysterio exposuit.

§. 17. Memor etiam promissionis Christi Domini; si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis; Nunquam ad conciones habendas perrexit, aut conversionis alicujus provinciam suscepit, nisi Deum prius effusis precibus exorasset, ut divina gratia dura peccatorum corda emollire dignaretur; mox ab hujusmodi oratione confurgens eo fervore, ardentique zelo peccatores corripuit, ut quamplurimos ad poenitentiam, & perfectioris vitæ semitam revocaverit; quos tactos dolore cordis intrinsecus ad Confessarii pedes illicò accurrere impellebat. Contigit etiam, ut coram dicto Rege Philippo II. agens de ineffabili Sanctissimæ Trinitatis Mysterio eò usque exererit mentem, ut Archiepiscopus Granatensis vir doctrina, ac pietate præditus, dixerit se non putasse eò illum se se potuisse atollere, quod quæ audisset, humanum intellectum longè excederent; Hujusce verò, & aliarum quamplurimum concionum codex, se superflite, nunquam Thomæ singularis modestia, ut typis committeretur, præbuit assensum.

§. 18. Continuum insuper Dei Servus mentis elevationem patiebatur, ita ut à concionibus, aliisque sacris functionibus abstinere cogereur; exindè mundi gloriam ea ratione devitans. Quem tamen in novissimo loco interius recumbentem, aliàs, qui eum ad nuptias inviterat, non sine magna gloria coram discumbentibus ascendere compulsi; In ipsa enim Ascensionis Dominicæ celebritate cum divinis officii interesset, ad Antiphonam Nonæ, & videntibus illis elevatus est: ipse quoque è terra sublatus prorsus immobilis integro duodecim horarum spatio, omnibus videntibus, permansit; quasi jam felix illa anima suo itineri ad Deum se accingeret.

§. 19. Tandem his, multisque aliis meritis plenus in febrim incidit, ac dum peculium domesticum jamdiu in piis usibus consumpsisset, quæ pauperrimæ suppellectili supererant, inter pauperes familiares partitus est; oblitus verò cuiusdam Commentariensis patris familias egeni, cubile in quo ægotans jacebat, cum nil aliud ipsi superesset, ei donavit, & tunc ut quod suum erat, auferret, hortabatur; at reuertibus familiaribus ipsum super storem ponere, ut fieri postulabat, mira humilitate per viscera JESU Christi Commentariensis ejusdem cubilis usum ad mortem usque precatu est, ut qui aliis pauperibus totus vixerat, in alieno decedens pauperissimus moreretur.

§. 20. Cumque orans, & vigilans expectaret adventum Domini sui, Episcopus Segobricensis ultimum adventare vitæ terminum nunciavit, cui exhilaratus gratias egit, & addidit: Letatus sum in his, quæ dicta sunt mihi in Domum Domini ibimus; usurpans etiam illud S. Martini: Si adhuc populo tuo sum necessarius non recuso laborem, sin minus cupio dissolvi, & esse tecum. Tunc verò cum per Oeconomicum quinque millium aureorum summam superesse significaretur, eam pauperibus distribui mandavit, cumque intellexisset omnibus civitatis pauperibus abundè esse subventum, adhuc mille, & quingentos aureos reliquos esse, ad immortalitatis bravium terrenis omnibus affectibus expoliatus anhelans, sic conquestus est, cur me hic detinetis adhuc, ne ad fructum bono, quod mihi paravit Dominus evolem? properate, opus absolvite, ne ipse diutius hic in labore anxius detinear, sed tandem in pace Christi requiescam: Et certior factus jam omnia consummata, ipse suum jam consummaturus cursum Deo gratias agens addidit; Nunc lætus ad agonem propero, nudus cum nudo, nil habens unde teneat, strenuè luctaturus, justique se sacro oleo muniri, & Clerum vocari, cui sumpto sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento, sanctitatem vitæ, & perpetuam erga Sanctam Sedem Apostolicam obedientiam ex testamento legavit.

§. 21. Demum semel adhuc sub speciebus Sacramentalibus venerari cupiens Deum Salvatorem, quem mox facie ad faciem sese intuiturum sperabat; in suo cubiculo sanctum Sacrificium confici, & interim sibi Dominicæ passionis Evangelium secundum Joannem legi voluit; eoque cum alta contemplatione audito, ac mira pietate, & humilitate augustissimo Sacramento, erga quod semper devotissimus extitit, ad elevationem adorato, præ gaudio vim lachrymarum profundens inchoavit canticum; Nunc dimittis servum tuum Domine secundum verbum tuum in pace; eoque absoluto, subdidit: In manus tuas Domine commendo spiritum meum, quæ cum diceret, expiravit, die 8. Septembris Vesperi Nativit. Beatissimæ Virginis, ejus dum viveret, amore languebat; Anno salutis 1555. ætatis suæ 68.

§. 22. Clerus, & populus, qui ad Deum confugerant, indicta supplicatione generali pro suo languente Pastore in Ecclesia S. Thomæ Apostoli

In Ascensionis Dominicæ celebritate à terra elevatus est.

Ægotus lectum suum pauperi largitur.

Pecunia in pauperes distributa, omnibus Ecclesiæ Sacramentis multis Clerum hortatus est.

Spiritus Deo commendans expiravit die 8. Sept. 1555. Planctus magnus super eum.

Locus sepulture.

stationem peregerunt; adeoque universalis ploratus invaluit, ut Cleri cantus non audirentur; & ad Antiphonam; Non sumus digni a te exaudiri; Cantores dolore, & commiseratione commoti illam præ lachrymis absolvere nequierint. Mox audito pulsu campanæ illius obitum nuntiantis, ita planctus omnium erupit, ut cujuscvis conditionis homines, quasi amentes per vias discurrerent patrem se amisisse conquererentur.

Miracula
post mortē.

§. 23. Corporis verò aspectu in tam ingenti jactura idem populus adeò se levare posse putabat, ut illud pontificalibus indumentis, & florum corona virginitatis ejus insigni ad præfatam Ecclesiam S. Mariæ de Succursu Ordinis Sancti Augustini delatum, humo tradi non permisisset, nisi Fratres ejusdem Monasterii sepultura clanculum mandassent. Talis autem erat gratia ejus corporis emortui, ut viventi haud abfimilis appareret.

§. 24. Successivè tamen multa sunt ejus suffragantibus meritis edita miracula Domino cooperante, & Servi sui usque ad mortem fidelis, vitæ sanctitatem confirmante sequentibus signis.

Duo etenim mortui ad vitam revocati fuere: Paulus Franciscus Cardona post septem mensium febrem extinctus, & Sperantia Valeria decem quoque mensium febre consumpta, non solum vitæ, sed etiam integræ sanitati restituti sunt.

Marcella de Lizania tertium annum agens trimestri morbo distillationis in pectore affecta vehementi, & assidua tussi ita afflicta, ut erumpente è pectore sanguine cibum fumere, aut sumptum retinere non posset, distillatione etiam ad ejus oculos descendente, remediis omnibus ad ejus curam adhibitis, spe ad salutem pristinam redeundi prorsus desinita, ad sepulcrum Thomæ delata postera die, hora, qua sacrum pro ejus sanitate celebrabatur, sanata est, & de cubili surgens ad matrem incolomis, quasi numquam passa fuisset ophthalmiæ morbum clarissimis oculis festina contendit.

A carcinomate Franciscum Nadal liberavit, & Catharinæ Vincentiæ Roseloni innumerabilibus plagis per quinquennium cruciatæ insperatam salutem reddidit.

Petrum Antonium Sutorem ex nervorum contractione per biennium claudicantem, jamque inutilem sanavit.

Jacobus Cervera cæmentarius ulceribus insanabilibus plenus ab eo sanatur, Vincentius Cyprer nervis ex paralyti solutis sanitatem pariter impetravit.

Arida ubera Catharinæ Montaltæ, admotis floribus, quibus Servi Dei sepulcrum respersum erat, ad infantulum sustentandum lacte illico affluere visa sunt.

Ludovico Lemofy per sex annos adeò pedibus laboranti, ut sæpissimè cubili immobiliter inhaereret, bases, & plantas consolidavit.

Quatuordecim annorum hernia Joannem Tibicinem afflictum pristinae sanitati restituit.

Septennem puellam Vincentiam Mattheu in puteum delapsam, in aquis per tres horas submersam, eripuit incolomem.

Quibus corruscantibus signis lux effulsit, ostenditque venerandum esse in terris, quem in Cœlis adeò acceptum Advocatum humana haberet infirmitas.

Agimus igitur Omnipotenti Deo quam maximas possumus gratias, & repletum est gaudio cor nostrum, & lingua nostra exultatione, quod nullis nostris suffragantibus meritis, sed inscrutabili sapientiæ suæ arcano hanc Servi sui Canonizationis celebritatem per nostræ humilitatis ministerium toti Orbi splendescere præordinavit. Cum enim jam ab ejus felici occasu per universas gentes, & nationes ipsius Sanctitas celebra-

retur, & ipsius nomen apud Christifideles magno in honore esset, operante Domino per intercessionem ejus tot miracula, quæ etiam in dies una cum ejus veneratione angebatur, via parabatur à Patre luminum Thomæ clarificationi.

§. 25. Propterea ab Ordinario Processus informativus Sacræ Congregationi Rituum exhibitus fuit anno 1608. & accedentibus precibus etiam claræ memoriæ Philippi III. Hispaniarum Regis Catholici, nec non Præsulum, Procerum, Deputatorum Regni Valentia, ac totius Ordinis Eremitarum S. Augustini tertio repetitis, ceterisque de more peractis responsum fuit à prædicta Congregatione: planè constare de validitate processuum, de virtutum excellentia, de fidei puritate, vitæ sanctimonia, miraculorum operatione, fama sanctitatis, & frequentia populi ad Servi Dei sepulcrum; ac propterea posse (etsi Summo Pontifici placuisset) in posterum nuncupari Beatum, & de eo tamquam de Confessore non Pontifice quotannis in Regno Valentia à Religiosis utriusque sexus Ordinis Sancti Augustini, & in Civitate Valentia à Clero, tam seculari, quàm Regulari recitari Officium, & Missam celebrari.

Quibus annuit fel. rec. Paulus V. Prædecessor Noster, ac desuper Literas in forma Brevis concessit, & prædictum indultum mox extensum fuit ad omnes utriusque sexus Religiosos prædictos Regnorum Castellæ, Aragoniæ, & Cathalonie, nec non ad oppidum Villanovæ, & tandem ad omnes pariter utriusque sexus Religiosos Ordinis Sancti Augustini, ubique terrarum existentes.

§. 26. Eodemque anno duobus aliis insuper approbatis miraculis, consuit eadem Congregatio ratò posse Sedem Apostolicam ad solemnem ejusdem Beati Canonizationem quancumque juxta S. R. E. ritum, & sacrorum Canonum dispositionem procedere.

§. 27. Verùm supervenientibus novis decretis recol. mem. Urbani Papæ VIII. etiam Prædecessoris Nostri, siluit causa usquequò fuit facta præmissorum omnium relatio similis memoriæ Innocentio X. itidem Prædecessori Nostro, & ab eo deputatus in Relatorem tunc in humanis agens bon. mem. Fridericus S. R. E. Cardinalis Cornelius nuncupatus, & signata commisso reasumptionis causa. Demandatum etiam fuit dicto Cardinali Cornelio Relatori cum dilecto filio Hilarione Roncato, & q. Terentio Alciato Consultoribus examen operum ejusdem Servi Dei Thomæ, & facta relatione decretum, in illis nihil contra fidem, & bonos mores, nec aliquam doctrinam à catholico sensu alienam contineri.

§. 28. Postea decretæ Litteræ remissoriales ad probandum ea, quæ supervenerant post indultam venerationem, & directæ Litteræ Venerabilibus Fratribus Nostri Archiepiscopo Valentino, & Segobricensi, & Dertusensi Episcopis, & transmissis ad Urbem processibus: in locum prædicti Cardinalis defuncti subrogatus est dilectus filius Noster Joannes Baptista Cardinalis Pallotta nuncupatus dicti Ordinis Sancti Augustini Protector: à quo iisdem Processibus in Congregatione prædicta relatis, ab eaque maturè discussis, declaratum est, abundè constare de validitate, de relevantia, de incremento cultus, ac etiam de duobus aliis miraculis de novo patris; & sic adimpleta esse omnia ea, quæ novis decretis expetebantur.

§. 29. Accedentibus charissimi in Christo filii Nostri Philippi IV. Hispaniarum Regis Catholici, Venerabilium etiam Fratrum Nostrorum Archiepiscoporum, Episcoporum Regnorum Hispaniæ, nec non eorundem Procerum, ac etiam totius Ordinis Eremitarum S. Augustini precibus quibus à Romanis Pontificibus Prædecessoribus

Processus
& instantia
pro Canonizatione.

Votum Sacræ Congr.

Causæ Transumptio.

Litteræ remissoriales.

Relatio de
vita, & alia
sequuntur.

Nostris prædictis, & à Nobis id sæpius postula-
verant, & postulabant.

§. 30. Reliquum erat, ut de more universam
causam Cardinales, quibus id commissum fuerat,
recenserent, & pro rei gravitate recognoscerent,
Id, quod cum rectè, fideliterque præstitissent,
idemque omnes sensissent; prædictus deinde Joanes
Baptista Cardinalis de vitæ sanctitate, virtuti-
bus, & miraculis Servi Dei Thomæ, necnon de
actis omnibus in eadem Rituum Congregatione
coram Nobis habita plenissimè retulit. Mox per
venerabilem etiam Fratrem nostrum Julium Epif-
copum Sabinensem S. R. E. Cardinalem Sacchet-
tum similiter nuncupatum dictæ Congregatio-
nis Præfectum totius summa Processus in Con-
sistorio nostro secreto plenè relata, sua, Collega-
rumque sententia exposita, reliqui Cardinales,
qui aderant unanimi suffragio eandem senten-
tiam approbarunt. Quapropter sequenti publi-
co Consistorio in quo pro Canonizatione dicti
B. Thomæ verba feci dilectus etiam filius Mar-
cus Antonius Burattus Nostræ Consistorialis Au-
læ Advocatus, & nomine prædicti Philippi Re-
gis, necnon prædictarum Universitarum, & Re-
gnorum, ac totius Ordinis Eremitarum Nobis
humiliter supplicavit. Nos in tam gravi causa,
Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, & Epif-
copos, qui tunc aderant hortati sumus, ut elee-
mosynis, Jejunii, & orationibus sedulo incumben-
rent, quo divina voluntas clariùs Nobis eluces-
ceret. In semiplo postmodum Consistorio ex
more accersitis non solum Cardinalibus, Patriar-
chis, Archiepiscopis, & Episcopis prædictis, sed
præsentibus Nostris, & Sedis Apostolicæ Nota-
riis, ac Sacri Palatii nostri Apostolici causarum
Auditoribus, de vita, & miraculis Beati Thomæ,
quæ opportuna visa sunt, proposuimus, omnes-
que ad ejus Canonizationem deveniendum esse
apertè suffragiis confirmarunt. Nos itaque uni-
nami consensu audito aperuimus os nostrum in
benedictionibus, & Dei nutum, ac voluntatem
sequuti, justum, & debitum esse censentes, ut
quos Deus honorat in Cælis, nos venerationis
officio laudemus, & glorificemus in terris diem
Canonizationis indiximus; cunctos adhortati,
ut junctis nobiscum precibus, elemosynis, je-
junii, & Sacrificiis Spiritus Sancti gratiam nos-
træ humilitati in tam alto negotio impetrare
studerent.

B. Thomam
Sanctorum
Catalogo ad-
scribit.

§. 31. Tandem cum nihil aliud desideraretur
eorum, quæ ex Sanctorum Patrum auctoritate,
Sacrorum Canonum decretis, S. R. E. antiqua
consuetudine, ac novorum decretorum præscri-
pto agenda, & observanda erant, hodie in Sa-
cro sancta Beati Petri Apostolorum Principis Ba-
silica, in qua solemni ritu cum ejusdem S. R.
Eccl. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis,
& Episcopis, & dilectis filiis Romanæ Curie
Prælatibus, Officialibus, & familiaribus Nostris
Clero sæculari, & Regulari, ac maxima popu-
li frequentia manè convenimus, post repetita
pro Canonizationis decreto petitiones nomine
ejusdem Philippi Regis à dilecto etiam Filio No-
stro Hieronymo tituli S. Mariæ Transtiberim-
presbytero Cardinale Columa similiter nuncupa-
to, per Marcum Antonium Advocatum prædic-
tum, post sacros hymnos, litanias, aliasque
preces, post Spiritus Sancti gratiam ritè implo-
ratam, ad honorem Sanctissimæ, & individuæ
Trinitatis, ad exaltationem fidei Catholicæ, &
Christianæ Religionis augmentum, auctoritate
Domini nostri JESU Christi Beatorum Apostolorum
Petri, & Pauli, ac Nostra matura delibe-
ratione præhabita, & divina ope sæpius implo-
rata, ac de Venerabilium Fratrum Nostrorum
Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum,
& Episcoporum in Urbe existentium consilio,
B. Thomam de Villanova Archiepiscopum Va-

lentinum Sanctum esse decrevimus, & definiti-
mus, ac Sanctorum Catalogo adscriptimus præ-
sentium tenore decernimus, definimus, & ad-
scribimus statuentes ab Ecclesia universali quo-
libet anno die 18. Septembris memoriam ejus
inter Sanctos Confessores Pontifices pia devotio-
ne recolere debere. In nomine Patris, & Filii, &
Spiritus Sancti. Amen.

§. 32. Eademque auctoritate omnibus utriuf-
que sexus Christianidelibus verè poenitentibus, &
confessis, qui annis singulis in die festo ipfius S.
Thomæ ad sepulchrum in quo ejus corpus re-
quiescit, visitandum accesserint septem annos,
& totidem quadragenas de injunctis eis, aut aliàs
quomodolibet poenitentis misericorditer in Do-
mino relaxavimus in forma Ecclesiæ consueta.

§. 33. His prædictis Deum Patrem æternum,
Regemque gloriæ Christum Dominum Patris fem-
piternum Filium, & Sanctum Paraclitum Spiri-
tum unum Deum, unumque Dominum laudi-
bus, & confessionibus venerati, sacroque hym-
no Te Deum solemniter decantato, peculiari
in honorem B. Thomæ oratione precati sumus
per ejusdem merita, atque ad altare Sancti Pe-
tri Apostoli Missam celebravimus cum ejusdem
Sancti commemoratione, omnibusque Christi-
delibus tunc præsentibus plenariam omnium pec-
catorum suorum Indulgentiam, & remissionem
concessimus.

Dignum igitur, & justum est, nos gratias
agere, & gloriam dare Deo viventi in sæcula sæ-
culorum, qui benedixit conservum nostrum in
omni benedictione spiritali, ut esset sanctus,
& immaculatus coram ipso; & cum illum de-
derit Nobis quasi fulgentem solem in templo
suo in hac nocte peccatorum, & tribulationum
nostrarum, adeamus cum fiducia thronum di-
vine misericordiæ ore, & opere supplicantes,
ut Sanctus Thomas universo Christiano populo
profit meritis, & exemplis, precibus adsit, &
patrocinio, & in tempore iracundiæ fiat recon-
ciliatio.

§. 34. Cæterum, quia difficile foret presen-
tes Nostras Literas ad singula loca, ubi opus es-
set, deferri; volumus eorum exemplis etiam im-
pressis manu publici Notarii subscriptis, & sigil-
lo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica con-
stitutæ munitis eandem ubique fidem haberi,
quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhi-
bitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pa-
ginam Nostrorum decreti, definitionis, adscrip-
tionis, mandati, statuti, concessionis, elargitionis,
relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu
temerario contraire. Si quis autem hoc attempta-
re presumpserit, indignationem Omnipotentis
Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum
ejus, se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarna-
tionis Dominicæ 1658. Kal. Novembris Pontifi-
catus nostri Anno Quarto.

✠ Ego Alexander Catholicæ Eccle-
siæ Episcopus.

- ✠ Ego Franciscus Episcopus Portuensis Cardina-
lis Barberinus.
✠ Ego Bernardinus Episcopus Prænestinus Car-
dinalis Spada.
✠ Ego Julius Episcopus Sabinen. Cardinalis Sac-
chettus.
✠ Ego Martius Episcopus Albanensis Cardinalis
Ginettus.
✠ Ego Antonius Barberinus Episcopus Tuscula-
nus Card. Antonius.

Visitantibus
Sepulchrum
indulgentias
elargitur.

Præsentibus
Canonizationi
plenariam
concedit in-
dulgentiam.

- † Ego Hieronymus tit. S. Mariæ Tranſyberim Presb. Card. Columna.
- † Ego Jo. Baptiſta tit. S. Petri ad Vincula Presb. Card. Pallottus.
- † Ego Franc. M. Baſilicæ SS. XII. Apoſtolorum Presb. Card. Brancatius.
- † Ego Uldericus tit. S. Anaſtaſiæ Presb. Cardin. Carpineus.
- † Ego Marcus Ant. tit. S. Mariæ de Pace Presb. Card. Franciottus.
- † Ego Fr. Vincentius tit. S. Clementis Presb. Card. de Florentiola.
- † Ego Julius tit. S. Prificæ Presb. Card. Gabriellius.
- † Ego Cæſar tit. SS. quatuor Coronatorum Presbyter Card. Facchenettus.
- † Ego Angelus tit. SS. Quirici, & Julitiæ Presb. Card. Georius.
- † Ego Nicolaus S. Mariæ Angelorum Presbyter Card. Ludoviſius.
- † Ego Federicus tit. S. Martini in Montibus Presb. Card. Sfortia.
- † Ego Aloyſius tit. S. Alexii Presbyter Cardinalis Homodeus.
- † Ego Jacobus tit. S. Mariæ Tranſpont. Presbyter Card. Corradus.
- † Ego Marcellus tit. S. Stephani in Monte Cælio Presb. Card. Santacrucius.
- † Ego B. tit. SS. Nerei, & Archillei Presb. Card. Aldobrandinus.
- † Ego Jo. Baptiſta Spada tit. S. Suſannæ Presbyt. Card. S. Suſannæ nuncupatus.
- † Ego Franciſcus tit. S. Mariæ in Via Presb. Cardinalis Albitius.
- † Ego F. tit. S. Mariæ de Populo Presbyter Card. Chiſius.
- † Ego Julius tit. Sancti Xiſti Presbyter Cardinalis Roſpiglioſius.
- † Ego Nicolaus tit. S. Eufeſbii Presb. Cardinalis à Balneo.
- † Ego F. tit. S. Jo. ante Portam Latinam Presb. Card. Paulutius.
- † Ego Virginius S. M. in Via lata Diaconus Card. Urſinus.
- † Ego Vincentius S. Eufachii Diaconus Cardin. Coſtagutus.
- † Ego Paulus Aemilius S. Mariæ Coſmedin Diaconus Card. Rondininus.
- † Ego Benediſtus SS. Coſmæ, & Damiani Diac. Card. Odeſcalcus.
- † Ego Laurentius S. Angeli in foro Piſcium Diac. Card. Raggius.

† Ego Carolus Barberinus Diaconus Cardinalis S. Cæſarii.

† Ego Decius S. Adriani Diaconus Cardinalis Azolinus.

NOVA erectio Collegii Apoſtolicæ minorum Pœnitentiariorum Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, cum nonnullis ordinationibus pro ejuſdem Collegii gubernio, & officii eorumdem Pœnitentiariorum exercitio.

ALEXANDER PAPA VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

IN Apoſtolicæ dignitatis ſaſtigio, meritis licet imparibus, inſcrutabili divina providentiæ arcano collocati, ad ea, per quæ Chriſti fidelium curæ noſtræ cœlitus commiſſorum animarum ſaluti conſulitur, jugis vigilantia ſtudiis intendimus, illaque provide, quantum Nobis ex alto conceditur, diſponere ſatagimus, prout matura conſideratione prævia, conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

§. 1. Cum itaque, ſicut accepimus, dudum fel. rec. Pius Papa V. Prædeceſſor Noſter certis rationabilibus cauſis motus, pro ſalutari reformatione Collegii minorum Pœnitentiariorum Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe minores Pœnitentiariorum, qui tum erant, ab eorum Pœnitentiariæ minores officio, & exercitio penitus, & omnino amoverit, & in eorum locum ad hujusmodi munus, officium, & exercitium minorum Pœnitentiariorum aliquot Presbyteros Regulares Societatis JESU ſubſtituerit, & ſubrogaverit, illiſque domum, & reditus pro eorum habitatione, & ſuſtentatione aſſignaverit, & alia circa eorum deputationem, officiique eis demandati exercitium, ac ipſorum, & eorum Collegii ſtatum conſtituerit, & ordinaverit; nec tamen ſuper his ob ejuſdem Pii Prædeceſſoris obitum Litteræ Apoſtolicæ fuerint expeditæ.

§. 2. Hinc eſt, quod Nos ea, quæ memoratus Pius Prædeceſſor pro animarum ſalute, & ſpirituali conſolatione Chriſti fidelium, qui Omnipotentem Deum glorificandi, ac Beatos ejus Apoſtolos venerandi, opportunaque ſpiritualibus, temporalibusque neceſſitatibus ſuis remedia, & auxilia eorumdem Beatorum Apoſtolorum interceſſione impetrandi ſtudio ad Baſilicam prædictam ex omnibus mundi partibus confluunt, in præmiſſis laudabili zelo, & pietate inſtituit, & cœpit conſtabilire, & perficere, & aliàs opportune deſuper providere cupientes, Motu proprio, ac ex certa ſcientia, & matura deliberatione Noſtris, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine erectionem, & inſtitutionem prædicti Collegii minorum Pœnitentiariorum diſtæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum tenore præſentium confirmamus, & approbamus; ipſumque Collegium de novo perpetuo erigimus, & inſtituimus.

§. 3. Ac pro eorumdem minorum Pœnitentiariorum habitatione domum in Civitate noſtra Leonina, ſeu (ut vocant) Burgo prope Baſilicam hujusmodi poſitam, & per illos hætenus inhabitari ſolitam cum omnibus, & ſingulis ejus membris, pertinentiis, & juribus, ſicut diſti mino-

LVI.

Edita A. D. 1659.

Exordium.

Cauſa Conſtitutionis.

Colleg. minorum Pœnitentiariorum de novo erigit.

Habitationem & reditus aſſignat.